

Effektanalyse

EM orienteringsløb d. 10. – 17. juli 2004

RATIONALE:

Det overordnede formål med denne effektanalyse er at *dokumentere den merværdi for det danske samfund, som skabes af de interregionale og udenlandske turister, der er i Danmark og i særdeleshed i Roskilde amt som følge af værtskabet af EM orienteringsløb.*

Med interregionale turister menes udenbys turister "bosiddende uden for Roskilde Amt", med udenlandske menes "bosiddende uden for Danmark" og med merværdi menes både samfundsøkonomisk, image- og turismemæssigt i forhold til en nul-situation.

Nærværende effektanalyse besværliggøres af, at der var tale om konkurrencesteder i alle 4 sjællandske amter, nemlig Roskilde Amt, Frederiksborg Amt, Storstrøms Amt og Vestsjællands Amt. Som udgangspunkt har Idrætsfonden Danmark imidlertid valgt at betragte effekterne med udgangspunkt i Roskilde Amt, idet Roskilde var det officielle stævnecentrum og base for indkvartering.

Der var tale om et officielt EM men hertil var knyttet et breddearrangement kaldet "5-dages". For nemheds skyld kaldes hele stævnet i denne effektanalyse for "EM", men målingerne dækker både/og, dvs. både elitedelen og breddedelen.

Det har været Idrætsfonden Danmark magtpåliggende, som ansvarlig for såvel spørgeskemaundersøgelse som effektanalyse, at holde sig til en sober afgrænsning for at undgå en overvurdering af den økonomiske effekt.

Et eksempel herpå er det faktum, at lokale tilskuere, atleters og lederes forbrug af forplejning, shopping osv. ikke er inkluderet i nøgletallene.

Et andet eksempel er ifm. selve indtastningen af svarene fra spørgeskemaundersøgelsen, hvor evt. divergencer imellem svarene fra den samme respondent altid er indtastet ud fra laveste fællesnævner.

INTRODUKTION OG METODE:

Effektanalysen er udarbejdet af Idrætsfonden Danmark på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse "face to face" hhv. tirsdag d. 13. juli i Grønholt Hegn/Hillerød og onsdag d. 14. juli i Roskilde Centrum blandt atleter/ledere og tilskuere-/ledsagere.

Valg af interviewdage og -steder er foretaget i samråd med stævneleder Dan Haagerup på vegne af arrangørerne; Dansk Orienterings-Forbund, OK Roskilde, OK Tisvilde Hegn, Ballerup OK, Farum OK og Herlufsholm OK.

Effektanalysen kaldes også populært for en Støbbe-analyse, idet Støbbe står for *Sports* Turismens Økonomiske og Beskæftigelsesmæssige Betydning, analogt med Danmarks Turistråds Tøbbe-analyser af Turismens Økonomiske og Beskæftigelsesmæssige Betydning.

Effektanalysen afrundes med et resumé, men da forudsætninger og afgrænsning er udslagsgivende for resultatet af effektanalysen, anbefales det læseren at sætte sig ind i disse på forhånd. Dette gælder naturligvis ikke mindst, hvis en sammenligning med andre analyser skal foretages.

Det er Danmarks Turistråds analyseafdeling, der har forestået de overordnede samfundsøkonomiske beregninger ud fra datamateriale fra Idrætsfonden Danmark.

Spørgeskemaet er udarbejdet af Idrætsfonden Danmark med arrangørernes accept. En kopi af spørgeskemaet på dansk forefindes bagest i effektanalysen, se bilag 1.

I praksis har 4 interviewere gennemført de hundrede personlige interviews. Interviewene er foregået i overensstemmelse med Idrætsfonden Danmarks vejledning mht. fremgangsmåde og kvoter (f.eks. danske vs. udenlandske respondenter ift. totalpopulationen).

Interviewerne har jfr. instruks fra Idrætsfonden Danmark indhentet svar fra følgende aktørgrupper: atleter/ledere og tilskuere (=primært ledsagere til atleter/ledere). Disse to aktørgrupper talte så godt som alle idrætsrelaterede gæster ifm. stævnet, hvorfor analyseressourcerne er lagt på disse.

Efter interviewtagningen har Danmarks Turistråds analyseafdeling – på basis af en dataskabelon fra Idrætsfonden Danmark - beregnet de overordnede samfundsøkonomiske effekter af EM'et, såsom turismeomsætning, beskæftigelse og skatteprovenu for hhv. værtsregionen og øvrige Danmark.

Den bagved liggende LINE-model indeholder (siden år 2003) selskabsskatter, og disse indgår således også nøgletallet "skatteprovenu" i denne effektanalyse.

Det kan ikke p.t. udledes af modellen, hvor stor en del af en evt. sparet understøttelse, som konkret formodes at tilkomme selve værtsbyen ved en given turismeomsætning og forbrugssammensætning.

Altså om en del af det beløb, der fremkommer af modellen som sparet understøttelse for staten, rettelig bør tilkomme - i tilfældet EM orienteringsløb 2004 - Roskilde, fordi nogle af de arbejdsledige, der – alt andet lige – kommer i arbejde, overgår fra den delvist kommunalt finansierede kontanthjælp til lønmodtagerstatus.

På baggrund heraf har Danmarks Turistråd besluttet for nærværende, at man ikke i egne publikationer offentliggør nøgletallet "sparet understøttelse" ifm. beregninger efter LINE-modellen. Idrætsfonden Danmark har valgt at følge DT's anbefaling i den henseende indtil videre.

Dette betyder, at de kommunale effekter, der er anført i denne effektanalyse, er at betragte som minimumseffekter.

Analysen dokumenterer ud over de samfundsøkonomiske nøgletal også mere kvalitative fakta som f.eks. hvad er det, der gør, at nogle respondenter har lyst til at vende tilbage til værtsregionen, og hvordan vurderer respondenterne selve stævneafviklingen. Disse detaildata er udledt af Idrætsfonden Danmarks dertil udviklede database.

Bemærk at denne analyse, tager udgangspunkt i AKF's* LINE-model som den 8. i rækken i regi af Idrætsfonden Danmark, i modsætning til den tidligere anvendte AIDA-model. (=Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut)

En direkte sammenligning mellem dette stævnes samfundsøkonomiske resultater og tidligere målte stævner i 1998-2001 vil derfor ikke være hensigtsmæssig, specielt ikke hvad angår skatteprovenu til stat, amt og kommuner.

Idrætsfonden Danmark har med valget af LINE-modellen som grundlag for de samfundsøkonomiske nøgletal lagt sig tæt op ad Danmarks Turistråd, der ligeledes er overgået til LINE-model-apparatet.

Idrætsfonden Danmark har ifm. gennemførelsen af denne spørgeskemaundersøgelse og udarbejdelsen af den efterfølgende effektanalyse skelet til det analysearbejde, som bl.a. SIRC (=Sports Industries Research Centre) på Sheffield Hallam University har foretaget på området i UK igennem de seneste 7 år.

Idrætsfonden Danmark har endvidere ifm. en studietur til Amsterdam ladet sig inspirere af den effektanalyse af EM fodbold 2000, som den hollandske Ph.D.-studerende, Egbert Oldenboom, har udarbejdet som led i en decideret og meget omfattende cost benefit analysis.

AFGRÆNSNING OG DISKUSSION:

Lokale respondenters *forbrug* er ikke medregnet i beregningerne, da det formodes, at disse alligevel ville have haft et vist forbrug i Roskilde Amt i den pågældende periode. Med lokale respondenter menes som tidligere nævnt borgere fra værtsamtet, både atleter/ledere og tilskuere). Der er altså ikke tale om en reel tilførsel af omsætning fra disse pga. EM-stævnet, således som det gør sig gældende for øvrige respondenter i undersøgelsen. Der var imidlertid kun tale om en enkelt lokal respondent i stikprøven fra EM'et.

Ret beset kunne man argumentere for, at kun forbruget fra de aktører, som jfr. sp 12 ellers *ikke* ville være kommet til Roskilde på et andet tidspunkt, skal tælle med i effektanalysen. Eller med andre ord; det forbrug som er skabt af de aktører, der alligevel ville være kommet til værtsbyen på et andet tidspunkt, bør ikke medtages, da der ikke er tale om ægte (læs: netto) tilførsel af kapital.

Idrætsfonden Danmark har imidlertid valgt at medtage alle (ex lokale) for at gøre effektanalysen sammenlignelig med fondens tidligere effektanalyser og med de fleste andre sammenlignelige analyser fra ind- og udland på events-effekt-området.

Andelen af respondenter, der mente, at de ville komme til Roskilde alligevel bare på et andet tidspunkt, er i øvrigt også relativt beskedent, nemlig 26%. Andelen er naturligvis ex lokale borgere, da det i sagens natur ikke giver nogen mening at medregne vedkommende her.

Hårde data

Analysen afspejler de EM orienteringsløb-relaterede turisternes økonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning for Roskilde Amt og for landet som helhed via det forbrug, de har under deres ophold i Danmark.

Dette aflæses i nøgletal som "turismeomsætning", og heraf afledte effekter såsom "værditilvækst", "beskæftigelse" og "skatteprovenu til stat, amter og kommuner".

Herudover er på detailplan det gennemsnitlige døgnforbrug mv. pr. aktør (atleter/ledere vs. tilskuer/ledsager) fra Danmark hhv. udlandet beregnet, hvor dette har været muligt, tillige med sammensætningen af døgnforbruget. Analysen dokumenterer ikke, om der er forbrugsmæssige forskelle mht. køn og alder, men altså alene om f.eks. en udenlandsk atlet/leder synes at have et anderledes døgnforbrug end f.eks. en udenlandsk tilskuer/ledsager.

De akkumulerede effekter er beregnet ud fra den antagelse, at de respondenter, der optræder i stikprøverne, er repræsentative for hele totalpopulationen.

Der medregnes både direkte, indirekte og afledte (eller inducerede) effekter af EM-turisternes forbrug, da disse indgår i den benyttede makroøkonomiske model.

Med direkte effekter menes forbrug i f.eks. hotel- og restaurationsbranchen.

Med indirekte effekter menes forbrug skabt i f.eks. underleverandørled.

Med afledte (eller inducerede) effekter menes f.eks. øget forbrug blandt de personer, som kommer i beskæftigelse (eller på overarbejde) pga. EM'et og derved øger deres person-realindkomst med hvad deraf følger – alt andet lige - af øget forbrug og afsmittende virkning videre i det økonomiske kredsløb.

Hvad betyder det, at der ikke er tale om en cost benefit analyse?

Der er som tidligere nævnt ikke tale om en komplet cost benefit analyse.

Det betyder bl.a., at evt. offentlige investeringer (i f.eks. infrastruktur) ikke er medregnet. Heller ikke arrangørernes indtægter - bortset fra deltagergebyr - og udgifter (f.eks. afspærringsudgifter) er medregnet i effektanalysen her. Og altså heller ikke selvom der måtte være tale om "ægte" tilførsel af en pengestrøm lokalt i værtsregionen fra ude fra kommende leverandører og samarbejdspartnere (=opfyldelse af afgrænsningskriteriet om at kun uden for værtsregionen kommende aktører medregnes).

Det samlede arrangørbudget beløb sig i øvrigt til ca. 2,5 mio. kr., og offentlige tilskud fra hhv. Roskilde Amt og Roskilde kommune enten direkte eller indirekte (f.eks. via DIFs Roskilde amtsudvalg) beløb sig til hhv. kr. 40.000 og kr. 189.000 netto (kr. 230.000 brutto). Dvs. at de offentlige tilskud udgjorde knap 10% af arrangørbudgettet.

Analysen tager som følge heraf heller ikke højde for den alternative turismeomsætning, som et evt. andet arrangement ville tilføre Roskilde Amt i perioden eller blot en "almindelig turistbelægning". Der sammenlignes altså udelukkende med en nul-situation (modsat en offerbetragtning).

Med god grund tager den heller ikke højde for det fænomen, at ved visse større internationale idrætsarrangementer er der lokale borgere, som decideret og udelukkende bliver hjemme for netop at fornemme atmosfæren ved værtskabet. *Fænomenet er nemlig kun eksisterende ved de store publikumstunge idrætsgrene.*

Det samme gælder aspektet "hvor mange danskere bliver hjemme for at følge EM'et her i stedet for at følge konkurrencerne live, hvis værtslandet havde været et andet?", som der heller ikke er taget højde for. *Fænomenet anses dog for nærmest ikke-eksisterende i tilfældet EM orienteringsløb.*

Omvendt er den "holden-sig-væk"-effekt, der måtte være forbundet med et stævne som EM orienteringsløb ikke forsøgt værdisat. Altså det faktum at visse lokale borgere flygter ud af byen pga. værtskabet af en større international idrætsbegivenhed og derved lægger deres eget forbrug et andet sted i den pågældende stævneperiode. I tilfældet EM orienteringsløb *vurderes fænomenet dog at være nærmest ikke-eksisterende* pga. stævnets begrænsede omfang ift. Roskilde Amts størrelse og kapacitet.

Det aspekt der ligger i, at EM orienteringsløbturisterne, alt andet lige, optager plads på især indkvarteringssteder på bekostning af andre gæster, er ikke inddraget (=fortrængningseffekt) men vurderes i øvrigt beskedent her.

Som eksempel på dette fænomen kan det nævnes, at ifm. Berlin Marathon 2003 med 44,000 marathon- og skaterløbere har man efterfølgende beregnet en fortrængningsprocent på indkvarteringsstederne på ca. 2,5%, medens fortrængningsprocenten på organiserede by-rundture var noget højere, nemlig 13%. Man har ikke kunnet fastlægge detailhandels-fortrængningsandelen pga. manglende medspil/input fra detailhandelssektoren.

Ser vi på de amts- og kommunale tilskud til EM'et, er det væsentligt at bemærke, at disse har været ganske pæne ift. stævnets størrelse, nemlig som tidligere nævnt omkring kr. 229.000. Idrætsfonden Danmark har bevilget en underskuds-garanti på kr. 150.000, der imidlertid ikke forventes udløst.

Bløde data

A)

andelen af aktører, der kobler udflugter på deres ophold, herunder de valgte udflugtsdestinationer

B)

andelen af aktører, der overnatter (kommercielt) under deres ophold, herunder den valgte indkvarteringsform

C)

andelen af aktører, der specifikt var indkvarteret på hotel

D)

aktørernes overnatningsmønster ifm. opholdet, herunder hvor mange døgn de opholdt sig i Roskilde Amt + evt. i øvrige Danmark

E)

andelen af lokale tilskuere og atleter/ledere, bosiddende i Roskilde Amt

F)

andelen af aktører, der kunne tænke sig at komme tilbage ved en senere lejlighed som almindelig turist og årsager hertil

G)

aktørernes udsagn om de også uden EM i orienteringsløb ville være kommet til værtsregionen

H)

aktørernes helhedsindtryk af stævnepladserne, herunder kort- og banekvalitet, desuden det generelle indtryk som gæst, tilskuerforhold, bespisning og transport-/parkeringsforhold og skiltning.

I)

aktørernes helhedsindtryk af selve EM'et, arrangørerne, de frivillige hjælpere, indkvartering, publikum og lokalopbakning samt selve værtsregionen

J)

aktørernes tilhørsforhold til orienteringsløbssporten

K)

hvordan tilskuerne blev bekendt med EM'et og andelen af tilskuere, som er ledsagere til deltagere i EM'et

L)

hvilke varekategorier der er flest aktører, som bruger penge på

M)

aktørernes demografiske kendetegn (køn/alder)

N)

hvor mange interviews fandt sted på hvilke konkurrencesteder

O)

hvor mange aktører, der var indkvarteret sammen, og om de enkelte aktører rejste alene eller i gruppe (og i så fald med hvem og hvor mange)

P)

hvilke karakteristika forbinder aktørerne værtsregionen med, f.eks. "naturskønt", "kultur", "attraktioner" mv.

Q)

Om aktørerne oplevede at få "value for money"

FORUDSÆTNINGER:

Det forudsættes, at individer i totalpopulationen agerer som individerne i stikprøven (=respondenterne) inden for hver af aktørgrupperne.

Med aktørgrupper menes de enkelte respondentgrupper, nemlig i denne analyse: atleter/ledere og tilskuere/ledsagere.

Det forudsættes almindeligvis i Støbbe-beregningerne, at alle kommercielle overnatninger (eller tilnærmelsesvis alle) finder sted i værtsamtet. Kommerciel = overnatninger der betales for. (Se i øvrigt Resumé).

Imidlertid blev det hurtigt klart ifm. indtastningen af de indhentede svar fra EM'et her, at en del aktører havde overnatninger uden for selve værtsamtet i tilknytning stævnet. (Måske fordi der var tale om konkurrencer i flere sjællandske amter). Disse aktørers overnatningsforbrug er derfor skilt ud og figurerer separat under "øvrige Sjælland".

BEMÆRKNINGER:

Jfr. ovennævnte indledning til effektanalysen er indeværende analyse ikke at betragte som en cost-benefit opgørelse.

En sådan bør foretages, hvis man ønsker at få svar på det samfundsøkonomiske *netto*resultat af EM'et.

Spørgeskemaundersøgelsen er - ud over tidligere analyseerfaringer - understøttet af data fra arrangørerne, som har vist sig meget imødekommende.

ANALYSEGRUNDLAG

Se bilag 2.

MODEL :

Beregningerne er baseret på Amternes og Kommunernes Forskningsinstituts (AKF's) såkaldte LINE-model, der er en makroøkonomisk model på kommune-niveau til beregning af den økonomiske aktivitet i danske kommuner.

Da LINE-modellen er en makroøkonomisk model på kommuneniveau, er den geografiske dimension vigtig. Alle aktiviteter er henført til et geografisk sted – til arbejdssted, bopæl eller efterspørgselssted. Der er således forskellige typer

geografisk interaktion, som knytter aktiviteterne på forskellige steder sammen: pendling, shopping og handel.

LINE-modellen er opbygget med fleksibel aggregering, som principielt gør det muligt at skræddersy modellen til en relevant geografisk enhed.

Af diskretionsmæssige årsager er det dog ikke p.t. muligt for AKF/Danmarks Turistråd at videreformidle nøgletal på kommuneplan til analysekunder eller andre uden særlig tilladelse fra Danmarks Statistik. Modellen indeholder siden 2003 selskabsskatter.

Der kan ikke p.t. udledes af modellen, hvor stor en del af sparet understøttelse, der formodes at tilkomme kommunerne ved en given turismeomsætning og forbrugssammensætning.

Altså om en del af det beløb, der p.t. figurerer som sparet understøttelse for staten, rettelig bør tilkomme kommunerne ved det, at nogle af de arbejdsledige, der – alt andet lige – kommer i arbejde, overgår fra den delvist kommunalt finansierede kontanthjælp til lønmodtager-status.

På baggrund heraf har Danmarks Turistråd besluttet for nærværende, at man ikke i egne publikationer offentliggør nøgletallet "sparet understøttelse" ifm. beregninger efter LINE-modellen. Idrætsfonden Danmark har valgt at følge DT's anbefaling i den henseende indtil videre.

Dette betyder, at de kommunale effekter, der er anført i denne effektanalyse, er at betragte som minimumseffekter.

For yderligere tekniske oplysninger om LINE-modellen, henvises til vedlagte bilag 3 samt AKFs hjemmeside.

Selve de overordnede beregninger af samfundsøkonomiske nøgletal som f.eks. beskæftigelse og turismeomsætning er foretaget af Danmarks Turistråds analyseafdeling baseret på LINE-modellen.

De akkumulerede effekter er beregnet ud fra den antagelse, at de respondenter, der optræder i stikprøverne, er repræsentative for hele totalpopulationen indenfor den pågældende aktørgruppe.

Respondenterne er tilfældigt udvalgt inden for hver af de adspurgte turistgrupper. Et filter i spørgeskemaet sikrer, at lokale EM orienteringsløb-relaterede tilskuere og atleter/ledere sorteres fra på forbrugsspørgsmålene, da der fra disse ikke er tale om reel tilførsel af omsætning til værtsamtet.

DEFINITIONER:

Respondenter = de personer, der indgår i stikprøven = aktører i analysegrundlaget

Orienteringsløbsturister = orienteringsløbsgæster, aktører i analysen bosiddende uden for Roskilde Amt

Lokale aktører = de personer, som er bosat i Roskilde Amt

Interregionale/udenbys turister = aktører bosat i andre amter i Danmark end Roskilde Amt

Udenlandske turister = aktører bosat i andre nationer end Danmark

Deltagere = atleter/ledere = o-løbere/-ledere

Døgnforbrug = forbrug i kr./øre på overnatning, forplejning, shopping, deltagergebyr, udflugter mv. (se bilag 1 sp. 8) pr. døgn (24 timer)

Uvejlet gennemsnit: Alle observationer lagt sammen og divideret med antal respondenter

Uvejlet gennemsnitligt døgnforbrug = turismeomsætning divideret med antal overnatninger (hvor de der ikke overnatter tæller med 1, dog undtaget lokale aktører, der slet ikke indgår!)

Turismeomsætning = uvejlet gennemsnitligt døgnforbrug x antal overnatninger (hvor de, der ikke overnatter tæller med 1, dog undtaget lokale aktører, der slet ikke indgår!)

Multiplikatoreffekt = den afledte effekt af det økonomiske kredsløb, som en direkte skabt turismeomsætning igangsætter. Multiplikatoreffekten er indirekte årsag til niveauet for afledte effekter såsom beskæftigelse og effekt på offentlige finanser, både lokalt, regionalt og nationalt. Disse afledte effekter er altså ikke et resultat alene af den skabte meromsætning.

Værditilvækst = tilnærmelsesvis bruttofaktoringkomst (BFI) = turismeomsætning minus råvarer, skatter og afgifter. Tilnærmelsesvis en bruttoavance set i forhold til turismeomsætningen

Samfundsøkonomiske gevinster:

Tabel 1: Totale akkumulerede effekter for stat, amter og kommuner som følge af EM orienteringsløb 2004

Samfundsøkonomiske nøgletal (afrundet)	Kr. til staten	Kr. i Roskilde Amt	Kr. øvrige Sjælland incl. København
Turismeomsætning		5 mio. kr. Heraf 73% udenlandsk	3,2 mio. kr. Heraf 97% udenlandsk

som via multiplikatoreffekten medfører følgende afledte effekter:

DKK mio. kr. (afrundet)	I alt	Kr. til staten	Roskilde Amt	Øvr. Sjælland incl. København / øvr. DK
Værditilvækst	3,3 mio.kr.		1,5 mio. kr.	1,3 mio. kr. / 0,5 mio. kr.
Indkomstskat, moms og afgifter til staten*	1,8 mio.kr.	1,8 mio. kr.		
Skatteprovenu amter+kommuner**	0,4 mio.kr.		0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.
Årsværk***	9		4,6	3,4 / 1,0

* incl. selskabsskatter 0,1 mio. kr.

** Skatte- og afgiftsprovener er fordelt geografisk efter optjeningssted/bopælsamt. Det betyder ikke, at provenuet nødvendigvis tilfalder den pågældende region; f.eks. tilfalder moms- og afgiftsprovenuet som bekendt staten

***I eksemplet EM orienteringsløb kan realismen i niveauet for, hvor mange reelle arbejdspladser EM'et skaber, diskuteres, og hvor mange ledige, der derved kommer i arbejde.

Umiddelbart må det nok erkendes, at de beregnede beskæftigelsestal er overvurderede, ved det at EM orienteringsløb og andre stævner i Danmark for størstedelen er båret oppe af frivillig arbejdskraft. Det skal bemærkes, at den afledte arbejdskraft, er omregnet til fuldtidsårsværk.

Ved større internationale idrætsarrangementer i Danmark vil der for størstedelen af den afledte arbejdskraft imidlertid være tale om en intensiv og koncentreret arbejdsindsats i en relativt begrænset periode (afhængig af EM'ets længde og planlægningshorisont).

Under alle omstændigheder skabes der dog arbejdspladser/øget arbejdsmængde hos hovedleverandører til EM orienteringsløb (f.eks. hotel- og restaurationsbranchen) og hos underleverandører (f.eks. råvarer til forplejning) samt i detailhandelen via det merforbrug, som de personer der kommer i arbejde (eller på overarbejde), formodes at have, udover hvad de ellers ville have haft.

Den direkte beskæftigelsesmæssige effekt som følge af den genererede turismeomsætning kan ikke aflæses her, men udgør størstedelen af de 9 årsværker. Øvrige effekter op til bruttoantal "årsværk" er de, der er afledt af det kredsløb, som er beskrevet ovenfor. Således får også øvrige Danmark glæde af EM'et ved at være underleverandør af varer og tjenester.

Det ses af tabel 1 ovenfor, at den samlede turismeomsætning i Roskilde Amt pga. EM orienteringsløb 2004 blev på 5 mio. kr. og på 3,2 mio. kr. i øvrige sjællandske amter incl. København. Udenlandske aktørers forbrug tegner sig for hele 82% af den samlede turismeomsætning på i alt 8,2 mio. kr.

Den af turismeomsætningen genererede beskæftigelse, både direkte, indirekte og afledt i Roskilde Amt, udgør i alt 4,6 årsværk. Dvs. at for hver 1 mio. kr. i turismeomsætning, genereres knap 1 årsværk i Roskilde Amt, nemlig 0,92 som følge af EM'et. Medens på øvrige Sjælland incl. København 3,4 årsværk, dvs. godt 1 årsværk, nemlig 1,06 pr. 1 mio. kr. i turismeomsætning.

De i alt 9 årsværk skal forstås derhen, at de arbejdstimer, der blev lagt *som følge af turismeomsætningen* ifm. EM'et, alle er omregnet til hele årsværk, både i de direkte og indirekte led (f.eks. hotel- og restaurationsbranchen versus underleverandører), i det offentlige og i det private erhvervsliv.

Værditilvæksten i værtsamtet på 40% af turismeomsætningen (=3,3 mio. kr.) er tilnærmelsesvis at betragte som en bruttoavance.

I det følgende vil vi se på forskelle og ligheder imellem døgnforbruget for de aktører, der havde overnatningsbase i hhv. Roskilde Amt og uden for værtsamtet.

Tabel 2a: Døgnforbrugstal (uvejet) - i værtsregionen Roskilde Amt

Aktører/Døgnforbrug*	Danske	Udenlandske
EM-deltagere og 5-dages-deltagere under ét	364 kr.	562 kr.
Ledsagere/tilskuere	394 kr.	208 kr.
ALLE i gennemsnit	363 kr.	534 kr.
ALLE dvs. danske og udenlandske under ét	515 kr.	515 kr.

* døgnforbruget inkluderer deltagergebyr i størrelsesordenen små kr. 500 pr. 5-dages løber for hele stævneperioden og ca. kr. 1.500 pr. EM-løber i gennemsnit ligeledes for hele stævneperioden (gebyret var bl.a. afhængig af tilmeldelsestidspunktet). Døgnforbruget er et uvejet gennemsnit, hvor de aktører, der ikke har haft overnatning uden for eget hjem ifm. stævnet indgår med vægten 1. Lokale aktører indgår slet ikke.

Det kan konstateres ud fra tabel 2a, at det – ikke overraskende – er de udenlandske aktører, der har det højeste uvejede gennemsnitsdøgnforbrug, nemlig kr. 534 imod danskernes kr. 363.

Den aktørgruppe, som har det højeste døgnforbrug, er udenlandske EM-deltagere og 5-dages deltagere under ét med kr. 562 kr. i gennemsnit.

Kigger man bag om døgnforbrugstallene vil man opdage, at de udenlandske deltagere/ledere med overnatningsbase i Roskilde Amt gennemsnitligt bruger signifikant flere penge pr. døgn pr. person i *absolutte* tal end deres danske kolleger på overnatning, forplejning samt på shopping.

Til gengæld har danske tilskuere/ledsagere med overnatningsbase i Roskilde Amt et signifikant højere døgnforbrug på udflugter end alle øvrige aktørgrupper.

Generelt er der tale om relativt lave døgnforbrug, der måske skal ses i lyset af, at næsten hver 5. aktør ved EM'et ikke havde overnatninger uden for eget hjem ifm. stævnet.

Ligeledes at nogle af aktørerne, der overnattede i Roskilde Amt ifm. stævnet, havde ikke-kommercielle overnatninger, f.eks. hos venner og familie eller i mobilhomes.

Tabel 2b: Døgnforbrugstal (uvejet) – øvrige Sjælland incl. København*

Aktører/Døgnforbrug**	Danske	Udenlandske
EM-deltagere og 5-dages-deltagere under ét	780 kr.	1.996 kr.
Ledsagere/tilskuere	-	679 kr.
ALLE i gennemsnit	780 kr.	1.886 kr.
ALLE, dvs. danske og udenlandske under ét	1.745 kr.	1.745 kr.

* lille stikprøve, især hvad angår danske deltagere/ledere og udenlandske tilskuere/ledsagere

** døgnforbruget inkluderer deltagergebyr i størrelsesordenen små kr. 500 pr. 5-dages løber for hele stævneperioden og ca. kr. 1.500 pr. EM-løber i gennemsnit ligeledes for hele stævneperioden (gebyret var bl.a. afhængig af tilmeldelsestidspunktet)

Det kan konstateres ud fra tabel 2b, at det – ikke overraskende – er de udenlandske aktører, der har det højeste uvejede gennemsnitsdøgnforbrug med kr. 1.886 imod kr. 780 kr. for danskernes vedkommende.

Den aktørgruppe, som har det højeste døgnforbrug, er udenlandske EM-deltagere og 5-dages deltagere under ét med kr. 1.996 i gennemsnit.

Kigger man bag om døgnforbrugstallene vil man opdage, at de udenlandske deltagere/ledere med overnatningsbase *uden for Roskilde Amt* gennemsnitligt bruger signifikant flere penge pr. døgn pr. person i *absolutte* tal end deres danske kolleger på overnatning, forplejning, benzin/indenlandsk transport samt på

shopping. Men det skal erindres jfr. fodnote under skema 2b., at stikprøven på danske deltagere/ledere er *lille*.

Sammenligning af døgnforbrug; aktører med base i hhv udenfor værtsamtet:

Af tabel 2a og 2b fremgår det, at udenlandske deltagere/ledere med overnatningsbase *uden for* Roskilde Amt klart havde det højeste døgnforbrug af alle. Årsagen hertil skal findes i et højere døgnforbrug i absolutte tal af: overnatning, forplejning (især i detailhandelen) benzin/indenlandsk transport samt shopping (især tøj og sko samt øvrige varer og tjenester).

Desværre var andelen af aktører med overnatningsbase uden for Roskilde Amt ikke stor nok til at hæve det gennemsnitlige døgnforbrug for aktører ved EM'et. Dette blev således på kr. 550,00 der skal læses som det gennemsnitlige forbrug for alle aktører ved stævnet under én hat (excl. lokale borgere), uanset om de havde overnatningsbase i eller uden for værtsamtet Roskilde.

Tabel 3a: Akkumuleret turismeomsætning i Roskilde Amt på forbrugskategorier i kr. – dansk vs. udenlandsk

Aktører/ Forbrugskategori	Danske aktører ex lokale	Udenlandske aktører
Overnatning	kr. 608.092	kr. 1.403.021
Føde-/drikkevarer, tobak (butik)	kr. 12.781	kr. 315.007
Restaurant	kr. 168.633	kr. 348.309
Shopping (tøj, sko mv)	Kr. 0	kr. 278.438
Benzin/transportmidler	Kr. 12.273	kr. 111.699
Entré udflugter	Kr. 333.640	kr. 178.899
Øvrige serviceydelser/varer	Kr. 9.697	kr. 232.583
Deltagergebyr	Kr. 209.803	kr. 745.619
I alt	Kr. 1.354.919	Kr. 3.613.575

Tabel 3a viser at de udenlandske aktører lægger knap 39% af deres samlede forbrug på overnatning, efterfulgt af små 21% på deltagergebyr og 18% på forplejning. For danske aktørers vedkommende *excl. lokale* er der tale om hhv. små 45%, 15% og 13%.

Det er her værd at bemærke, at danske aktørers akkumulerede forbrug af udflugter er så højt som små 25% af deres totale akkumulerede forbrug. Det tilsvarende tal for udenlandske aktører er kun knap 5%. Til gengæld er disses shoppingforbrug ca. 10% imod danskernes 0. (De 10% inkluderer anslået kr. 100.000 fra kategorien "øvrige varer og tjenester", idet det ved indtastning af spørgeskemasvar fra stævnet viste sig, at en del af respondenterne/interviewerne fejlagtigt havde afkrydset forbrug her, selvom der reelt var tale om "shopping").

Dvs. at overnatning og forplejning beslaglægger 57% af udenlandske aktørers forbrug i Roskilde Amt og 58% af danske aktørers *excl. lokale*. Altså ingen synderlig forskel mellem danske og udenlandske aktører på feltet "livets ophold". Fjerner vi for sammenligneligheden skyld "deltagergebyr" fra den akkumulerede omsætning, er der tale om andele til "livets ophold" på 72% og 69% for hhv. udenlandske og danske aktørers vedkommende.

Det samme forhold gør sig gældende for øvrige forbrugskategorier, altså at hvis vi fjerner deltagergebyret i opgørelsen, bliver f.eks. shoppingforbruget for udenlandske aktørers vedkommende nu på 13%.

Danske EM orienteringsløbsgæster *excl. lokale* tegner sig jfr. tabel 3a blot for 27% af den samlede turismeomsætning i værtsregionen på 5 mio. kr. Dette er lavere end den andel af *alle* EM orienteringsløb turister *excl. lokale*, som danske aktører *excl. lokale* udgjorde af *alle* *excl. lokale*, nemlig 34%, men det hænger bl.a. sammen med den relativt lave overnatningsandel blandt danske udenbys tilskuere, se også "statistik" pkt. 1.a.

Tabel 3b: Akkumuleret turismeomsætning øvrige Sjælland (incl. København) på forbrugskategorier i kr. – dansk vs. udenlandsk

Aktører/ Forbrugskategori	Danske aktører* ex lokale	Udenlandske aktører
Overnatning	Kr. 0	kr. 747.735
Føde-/drikkevarer, tobak (butik)	Kr. 9.013	kr. 304.071
Restaurant	Kr. 32.240	kr. 672.719
Shopping (tøj, sko mv)	Kr. 3.468	kr. 251.334
Benzin/transportmidler	Kr. 17.333	kr. 436.033
Entré udflugter	Kr. 31.200	kr. 156.787
Øvrige serviceydelser/varer	Kr. 0	kr. 356.690
Deltagegebyr	Kr. 14.931	kr. 158.129
I alt	Kr. 108.185	Kr. 3.083.498

* meget lille stikprøve

Tabel 3b viser at de udenlandske aktører lægger 24% af deres samlede forbrug på overnatning, overgået af forplejning med små 32%. For danske aktørers vedkommende *excl.* lokale er der tale om hhv. 0% og 38%. Grunden til at danske aktører uden for værtsamtet (ifg. den meget lille stikprøve) tilsyneladende ikke har noget overnatningsforbrug kan skyldes, at de overnattede ikke-kommercielt (f.eks. svarede nogen "Hillerød OK's klubhus"), eller at en anden i rejsegruppen betalte overnatningen.

Det er her værd at bemærke, at danske aktørers akkumulerede forbrug af udflugter er så højt som små 29% af deres totale akkumulerede forbrug. Det tilsvarende tal for udenlandske aktører er kun 5%. Til gengæld er disses shoppingforbrug ca. 11% imod danskernes 0. (De 11% inkluderer anslået kr. 100.000 fra kategorien "øvrige varer og tjenester", idet det ved indtastning af spørgeskemasvar fra stævnet viste sig, at en del af respondenterne/interviewerne fejlagtigt havde afkrydset forbrug her, selvom der reelt var tale om "shopping").

Dvs. at overnatning og forplejning beslaglægger 56% af udenlandske aktørers forbrug udenfor Roskilde Amt og 8% af danske aktørers *excl. lokale*.

Fjerner vi for sammenligneligheden skyld "deltagergebyr" fra den akkumulerede omsætning, er der tale om andele på 59% til "livets ophold" for udenlandske aktørers vedkommende og små 10% for danskerne. Altså for udenlandske atleter/lederes vedkommende lidt mindre end aktørerne i tabel 3a.

Det samme forhold gør sig gældende for øvrige forbrugskategorier, altså at hvis vi fjerner deltagergebyret i opgørelsen, bliver f.eks. shoppingforbruget på nu 11% for udenlandske aktørers vedkommende 12%.

Tendensen til at disse %-andele flytter sig i takt med at deltagergebyret fjernes er ikke så slående uden for værtsamtet som i Roskilde Amt, jfr. tabel 3a. Dette hænger sammen med det faktum, at de besøgende på øvrige Sjælland og i København har et relativt højere forbrug af især benzin/indenlandsk transport samt af øvrige varer og tjenesteydelser.

Sammenfatning af tabel 3a og 3b:

Danske EM orienteringsløbsgæster *excl. lokale* tegner sig jfr. tabel 3a og 3b blot for 18% (=kr. 1.463.104) af den samlede turismeomsætning som følge af EM-stævnet på i alt 8,2 mio. kr. Dette er noget lavere end den andel af *alle* EM orienteringsløb turister *excl. lokale*, som danske aktører *excl. lokale* udgjorde af alle *excl. lokale*, nemlig 34%, men det hænger bl.a. sammen med den relativt lave overnattingsandel blandt danske udenbys tilskuere, se også "statistik" pkt. 1.a.

Tabel 4a. – De enkelte aktørgruppers andel af turismeomsætningen – Roskilde Amt

Aktørgruppe EM orienteringsløb	Kr./øre - % af samlet turismeomsætning (total: 5 mio. kr.)
Tilskuere/ledsagere	Kr. 1.218.500 (24%)
Atleter/ledere	Kr. 3.749.995 (76%)

Det ses af tabel 4, at atleter/ledere med overnatningsbase i Roskilde Amt ved EM'et tegner sig for hele 76% af den samlede turismeomsætning på 5 mio. kr.

Tabel 4b. – De enkelte aktørgruppers andel af turismeomsætningen – øvrige Sjælland incl. København

Aktørgruppe EM orienteringsløb	Kr./øre - % af samlet turismeomsætning (total: 3,2 mio. kr.)
Tilskuere/ledsagere	Kr. 475.000 (15%)
Atleter/ledere	Kr. 2.716.682 (85%)

Det ses af tabel 4b, at atleter/ledere med overnatningsbase *uden for* Roskilde Amt ved EM orienteringsløb tegner sig for hele 85% af den samlede turismeomsætning på 3,2 mio. kr.

Konklusion på tabel 4a og 4b:

Stævnet er således samfundsøkonomisk set klart deltagerdrevet (=79% totalt set) og i noget højere grad end det indbyrdes forhold i totalpopulationen af hver af de to aktørgrupper skulle indikere. Dette kan der være flere forklaringer på, men bl.a. fremgår det af tabel 2a og 2b, at atleter/ledere har højere døgnforbrug end tilskuere/ledsagere.

Går man bag om tallene, vil man også se, at atleter/ledere i gennemsnit har flere kommercielle overnatninger uden for eget hjem end tilskuere/ledsagere ifm. EM'et, og at der er langt flere udenlandske aktører blandt atleter/ledere end blandt tilskuere/ledsagere. Udenlandske aktører der har høj(t) døgnforbrug og overnatningsfrekvens.

**Tabel 5 - Kategoriopdelt akkumuleret turismeomsætning –
i og udenfor Roskilde Amt som følge af EM'et**

Kategorier (varer/ydelser)	Kategoriopdelt turismeomsætning (% af total samt i kr./løre)
Overnatning	34%
Forplejning incl. tobak	23%
Transport incl. broafgift mv.	7%
Sko, tøj	7%
Radio, foto, sportsudstyr	2%
Forlystelser og udflugter	9%
Ure, smykker, kufferter	-%
Øvrige varer & tjenesteydelser	5%
Deltagergebyr	13%

Det ses af tabel 5, at 57% af turismeomsætningen på 8,2 mio. kr. er lagt inden for indkvartering og forplejning (men hvis deltagergebyret fjernes fra turismeomsætningen, bliver andelen af forbrug til "livets ophold" ca. 66%, hvilket imidlertid stadig er i den lavere ende ift. Idrætsfonden Danmarks tidligere effektanalyser). Der er et relativt højt shoppingforbrug på 9% af den samlede turismeomsætning, hvilket ligger i den øvre ende ift. Idrætsfonden Danmarks tidligere målinger. Tilsvarende gælder for forbrug af forlystelser og udflugter (9%).

STATISTIK – EM orienteringsløb 2004:

STIKPRØVEN:

35 danske svar (35%) + 1 lokal

65 udenl. svar (65%)

100 respondenter (svar) fordelt på 13 nationer ud af i alt 28 deltagende, indhentet af et af Idrætsfonden Danmark udpeget interviewkorps d. 13. og 14. juli i hhv. Grønholt Hegn/Hillerød og i Roskilde Centrum. Dvs. at ca. halvdelen af alle deltagende nationer er repræsenteret i stikprøven.

Af de 100 svar er kun en enkelt lokal = 1% og indgår ikke i forbrugs-/omsætningsmæssige målinger jfr. forklaring under "afgrænsning og diskussion" s. 5.

Stikprøvesvarene er fordelt på flg. aktørgrupper:

17 tilskuere/ledsagere, heraf 10 danske (hvoraf kun 1 lokal)

83 atleter/ledere, heraf 26 danske (heraf ingen lokale)

Dvs. i alt 100, heraf 65 udenlandske aktører (=65%).

Blandt de udenlandske svar i stikprøven var halvdelen fra Norge og Sverige, som også var blandt de nationer med absolut flest tilmeldte i totalpopulationen

Stikprøve-atlet-svarene fordelt på elite vs. bredde (dvs. EM vs. 5-dages):

8 EM-deltagere/ledere vs. 75 fem-dages deltagere

TOTALPOPULATIONEN var:

395 EM-deltagere/ledere (376 heraf udenlandske), 1090 5-dages deltagere (heraf 693 udenlandske) anslået 1200 tilskuere = forskellige hoveder (700 udenlandske)

Dvs. i alt 2685, heraf 1769 udenlandske aktører (=små 66%). Så godt som alle 1200 tilskuere var ledsagere til deltagere i stævnet

Detaljeringsgraden på nedenstående målinger er bestemt ud fra et væsentligheds-kriterie og ud fra stikprøvernes størrelse (herunder andel af danske vs. udenlandske svar). Som følge heraf koncentrerer målingerne sig om aktørgrupperne tilskuere/ledsagere og atleter/ledere.

Alle svarprocenter er generelt så høje, at svarene er at betragte som tilstrækkeligt underbyggede og repræsentative. Hvor dette ikke er tilfældet, er der gjort opmærksom på det.

1. Overnatninger ex borgere fra Roskilde Amt

A. 18% af respondenterne i stikprøven havde *ingen* overnatninger uden for hjemmet ifm. EM orienteringsløb. Tallet er excl. lokale borgere.

For danske aktørers vedkommende (excl. lokale) er andelen 44% og for udenlandske aktørers blot små 5%, der altså *ikke* har overnatninger uden for eget hjem i tilknytning til EM'et.

Der er således som forventet stor spredning mellem overnatningsfrekvens uden for eget hjem, alt efter om vi taler om danske eller udenlandske aktører.

B. Der er flest aktører, som har 7 overnatninger ifm. EM'et, nemlig ca. hver fjerde af alle aktører excl. lokale.

C. Stævnet genererer 13.050 overnatninger i Danmark fra udenbys-/udenlandske atleter/ledere og tilskuere/ledsagere.

D. 84% af overnatningerne finder sted i Roskilde amt, og godt 9 ud af 10 af dem er kommercielle.

E. De i Roskilde amt overnattende aktører har i gennemsnit 6,4 overnatninger, medens de, der overnatter uden for værtsamtet, i gennemsnit har 6,82.

F. Gennemsnittet for alle aktører under ét, dvs. også de der ikke overnatter uden for eget hjem, er hhv. 4,6 i Roskilde Amt og uden for værtsamtet 6,82 (idet Roskilde betragtes som base for stævnet, dvs. analysemæssigt henføres alle dagsturister hertil.).

G. Anvendte overnatningsformer (%-satser afrundet):

Campingplads	30% af alle overnattende aktører
Lejet sommerhus	13% -
Hotel/motel	13% -
Andet (bl.a. mobilhome)	10% -
Feriecenter	7% -
Skt. Jørgens skole	7% -
Osted Efterskole	6% -
B&B	5% -
Slagteriskolen	5% -
Venner og familie	3%-
Vandrerhjem	1%-

Det fremgår af pkt. G, at campingplads foretrækkes af knap hver tredje af de overnattende EM-aktører efterfulgt af hhv. lejet sommerhus og hotel/motel med hver 13%.

Der er dog tale om et bredt mix af benyttede overnatningsformer, men mere end 9 ud af 10 overnatninger er kommercielle.

H. Overnatningernes geografiske placering:

Roskilde amt:	84%
Vestsjællands amt	5%
Frederiksborg amt	4%
Københavns amt	4%
Københavns kommune	<u>3%</u>
I alt	<u>100%</u>

Det ses af pkt. H, at Roskilde amt har langt de flest overnatninger ifm. EM'et (nemlig 10.905 nætter), men af øvrige 16% er nogenlunde ligeligt fordelt på øvrige sjællandske amter samt på Københavns kommune (nemlig 2.145). Bemærk dog,

at i Frederiksborg Amt var de fleste overnatninger ikke-kommercielle (=klubhus Hillerød Orienteringsklub).

2. % andel, der kobler sightseeing på deres EM-ophold ex lokale

Ja	65%
Nej	26%
Måske	9%

Det ses af pkt. 2, at næsten 2 ud af 3 foretager udflugter ifm. EM'et, og hvis "måske"-svarene inddrages, så 3 ud af 4. Der er en overvægt af udenlandske aktører blandt ja-sigerne, både i absolutte tal og i % af afgivne svar i den pågældende gruppe. Omvendt er EM-deltagerne (eliten) underrepræsenteret i ja-svarene, idet kun 25% af denne gruppes svar på udflugtsspørgsmålet tilfalder "ja", 35% måske og 40% nej.

Det er høje sightseeingtal ift. de fleste af Idrætsfonden Danmarks tidligere målinger. Dette hænger formentlig sammen med det faktum, at der er flest 5-dages deltagere i stikprøven; 5-dages deltagere, der ikke er optaget af massage, sponsor- og pressepleje mv. (som elitedeltagerne ofte er), og som pga. stævnets varighed over flere dage og ringe lokal repræsentation har en relativt høj overnatningsfrekvens (82%).

3. % andel på udflugtsdestinationer (af de, der foretager sightseeing)

Vikingskibsmuseet	51%
Roskilde Domkirke	45%
København strøgtur mv.	34%
Lejre	20%
Tivoli	18%
Ledreborg	8%
Roskilde strøgtur mv.	8%
Louisiana	6%

Frederiksborg slot	6%
Møns Klint	6%
Dyrehavsbakken	6%
Andet	20%*

* (bl.a. Amalienborg, Helsingør, Gilleje, Præstø, Jægerspris Storskov, Sjællands Odde, Danmarks Akvarium, familiebesøg)

De der foretager sightseeing foretager i gennemsnit 2,3 besøg hver.

Det fremgår af pkt. 3, at udflugter i Roskilde er den mest populære adspredelse med Vikingeskibsmuseet og Domkirken som klare nr. 1 og 2 blandt udflugtsmålene.

Det ses imidlertid også, at udflugtsmålene i øvrigt er spredt rundt omkring på hele Sjælland og ikke mindst i København, som over halvdelen af de gæster, der foretager sightseeing, besøger.

4. Hvilke forbrugskategorier er der flest aktører, som bruger penge på? (ex lokale)

1. Restaurant, café osv. (bruger 71% af respondenterne penge på *på interviewdagene*)
2. Entré udflugter (bruger 38% af respondenterne penge på *på interviewdagene*)
3. Drikkevarer i butikker (bruger 28% af respondenterne penge på *på interviewdagene*)
4. Fødevarer i butikker (bruger 28% af respondenterne penge på *på interviewdagene*)
5. Benzin (bruger 15% af respondenterne penge på *på interviewdagene*)

Forbrugsmønstret adskiller sig på ét punkt fra de fleste andre større internationale idrætsarrangementer i Danmark, som har været underlagt effektanalyser. Det er *hidtil uset, at entré til udflugter ligger på 2. pladsen over de forbrugskategorier, som flest aktører bruger penge på.* (Med den svaghed ved analysen, der naturligvis ligger i, at det er respondenternes adfærdsmønster på selve

interviewdagen, der afgør pladsen på top-5. Derfor har interviewtagning også fundet sted på 2 forskellige dage i stævneperioden).

Respondenterne i stikprøven har i gennemsnit oplyst godt 2 forbrugskategorier, når de er blevet adspurgt om deres dagsforbrug ex. overnatning og ex. evt. transport til/fra DK.

10% af respondenterne (ex lokale) havde ikke noget dagsforbrug i værtsregionen af mad, drikke, shopping osv. ifm. EM'et typisk fordi de medbragte egne føde- og drikkevarer.

5. Hvordan blev aktørerne bekendt med EM'et?

Via klub/forbund	44% af alle aktører
Via www.eoc2004.dk	44% -
Via pjece omdelt ved andre stævner	18% -
Via familie, venner og bekendte	18% -
Via medlemsblad	5% -
Andet (bl.a. anden website og turistbureau)	1% -

%-satserne summerer op til mere end 100%, idet der var tale om en vis dobbelt-dækning. Dvs. at hver respondent i gennemsnit afgav ca. 1,3 svar.

Det fremgår af pkt. 5, at flest blev bekendt med stævnet via hhv. klub/forbund (44%) og arrangementshjemmesiden www.eoc2004.dk (44%).

6. Indkvarteringsmønster

2,29 personer er i gennemsnit indkvarteret sammen ifm. EM'et. Det hyppigst forekommende er 3 personer. 5-dages løbet bar tydeligt præg af at være et familieorienteret løb med deltagelse af ofte hele eller halve familier (bedsteforældre/far/mor/børn).

7. Tilskuernes alders- og kønsfordeling

Kvinder:	44%
Mænd:	56%
15-24 år:	14%
25-49 år:	50%
over eller lige 50 år:	36%

Dvs. at mænd er svagt i overtal blandt aktørerne ved EM orienteringsløb med en repræsentation på 56%.

Den største gruppe aktører ligger aldersmæssigt i gruppen 25-49 år med 50%, men *der er relativt mange over-50-årige*, nemlig 36% ift. Idrætsfonden Danmark s tidligere målinger.

Dette hænger naturligvis sammen med, at der til selve EM'et var knyttet breddearrangementet "5-dages", hvor repræsentationen af ældre atleter var stor.

8. Hvordan oplever aktørerne stævnefaciliteterne ? Hvor 1 er bedst og 3

dårligst. Udsagn med streg under er de udsagn, som er afgivet flest gange. Det vil ses, at enkelte udsagn er modsatrettede.

Kortene (over ruten)	1,49
Banerne, ruterne	1,58
Stævnepladserne	1,65
Bespisning	1,72
Stævnespeaker	1,78
Tilskuerforhold	1,79
Shuttlebus service	1,86 (anvendt af et mindretal)
Tilgængelighed og parkering, stævnepladser	1,84
Skiltning	2,08

Det ses altså af pkt. 8, at der er størst tilfredshed med kortene over ruten og med selve banerne/ruterne. Ringest tilfredshed er der med skiltningen, hvilket ofte ses ved Idrætsfonden Danmarks målinger. Der er i alt 8 målinger ud af 9 over "middel".

Begrundelse – banerne:

Litt for let (svensk), fine.

Begrundelse – bispisning:

Quite good except diner, too expensive, sødt og hjælpsomt personale.

Begrundelse – kortkvaliteten:

Ikke begrundet.

Begrundelse – shuttlebus service:

ikke begrundet.

Begrundelse – skiltning:

Parkererede ved havnen og derfra ingen skiltning, keine Information, skilte bør være større og fra alle vinkler, mangelfuld skiltning etape 1+3+4, ingen skilte i Roskilde Centrum og ved motorvejsfrakørsel, Hillerød-skilte 13.7. for små, skiltning dag 3 elendig, please som ekstra signing, store skilte please, for dårlig mærkning, skiltning 4. etape mindre god.

Begrundelse – stævnespeaker:

God og informativ stævnespeaker, kan være svært at høre speakeren, rigtig god, manglede info om 5-dages løbets resultat og stilling undervejs.

Begrundelse – stævnepladser:

Er hvad der behøves, dårlig 5-dagesarrangement, gode og overskuelige pladser især i Roskilde d. 14.7., fine men for lidt skiltning, ok men manglende info.

Begrundelse – tilgængelighed og parkering:

Dårlig dag 3, parkeringsafgift i Grønholt Hegn d. 13.7. bør være annonceret på forhånd, parking too expensive, keine Information, for dyr parkering.

Begrundelse – tilskuerforhold:

Mangler starttider for hver løber, ærgerligt man kun ser opløbet, keine Info 5. Tag, time table problems, mlg. info om 5-dages løbet.

9. Hvordan oplever aktørerne selve EM'et ? Hvor 1 er bedst og 3 dårligst. Udsagn med streg under er de udsagn, som er afgivet flest gange. Det vil ses, at enkelte udsagn er modsatrettede.

Helhedsindtryk	1,54
De frivillige hjælpere	1,60
Roskildes tilgængelighed	1,71 (kun for de, der fra udlandet)
Roskilde som egnet værtsby	1,84
Indkvartering	1,86
Informationsniveauet fra arrangører	1,89
Lokal opbakning og stemning i Roskilde	1,92

Dvs. at helhedsindtrykket får den højeste score, nemlig 1,54. Alle 7 punkter opnår dog en score over "middel".

Begrundelse – de frivillige hjælpere :

Hjælpsomme.

Begrundelse – helhedsindtryk:

Mange flinke mennesker, samværet fint, grønt miljø er godt gået og tjener som eksempel for vore børn, skidt start (baneudlevering 2 min. før ikke overholdt for min 11 årige søn, der røg ud i problemer), for få wc'er, savner dusch på stævneplads, ok, koldt!.

Begrundelse – Roskildes tilgængelighed fra udlandet:

Ok men dårlig skiltning fra København.

Begrundelse – indkvartering:

Byggerod ved Dansk Folkeferie betød aflyste børneaktiviteter og rod (fik dog nedslag i pris), dyrt, too expensive.

Begrundelse – informationsniveauet fra arrangørerne:

For lidt reklame, p-afgift kr. 20 i Grønholt Hegn d. 13.7. burde have være forhåndsoplyst, mangler skitse over stævnecentrum på websiten, hvorfor ingen reklamer?, ok men vejledning/instruks på nettet kom sent, mangler starttid for hver enkelt EM-deltager.

Begrundelse – lokal opbakning og stemning i Roskilde:

Poor local interest, too little PR in town, lidt anonymt.

Begrundelse – Roskilde som egnet værtsby:

Meget at se og opleve, lack of leisure time activities, too little PR in town.

10. Ville aktørerne være kommet til værtsregionen også uden et EM?

Ja, men ikke i dag	26%
Måske	10 %
Nej	64%

Det ses af pkt. 10, at knap 2 ud af 3 med sikkerhed ikke ville være kommet til Roskilde, hvis ikke det havde været for EM-stævnet. Eller med andre ord , at *kun godt hver 4. med sikkerhed ville være kommet alligevel.*

11. Kunne aktørerne tænke sig at komme tilbage excl. lokale?

Ja til Roskilde	30% af alle aktører
Måske Roskilde	19% -
Ja til øvrige Danmark	48% -
Måske til øvrige Danmark	0% -
Nej i det hele taget	8% -

Går man bag om svarene, ser man at der er relativt flere udenlandske aktører, som svarer ja til at vende tilbage for at opleve øvrige DK end for at besøge Roskilde igen.

Det fremgår, at knap hver 3. af respondenterne kunne tænke sig at vende tilbage til værtsregionen, og hvis måske-svarene inddrages så ca. halvdelen (48%). Denne andel svarer til den andel, der svarer, at de kunne tænke sig at vende tilbage til øvrige Danmark som almindelig ferieturist.

Kobles svarene sammen med andelen af respondenter, der uden EM'et ikke ville være kommet til Roskilde (64%), er der tale om, alt andet lige, at et vist turismepotentiale er vakt til live.

Der er kun 8%, som ikke ønsker at vende tilbage til Danmark i det hele taget som almindelig ferieturist.

Ja-begrundelser: meget at se og opleve, flinke danskere, smukt land.

Nej-begrundelser: for dyrt, for koldt.

12. Hvor mange stævnedage følger aktørerne?

73% følger/deltager i 5 stævnedage som det svar, der var flest af.

13. Aktørernes tilhørsforhold til o-sporten

Medlem af o-klub eller har været	90% af aktørerne
Er familie/ven med EM-deltager	15% -
Almen interesse	2% -

Det fremgår klart af pkt. 13, at *medlemskab af en o-klub er det suverænt hyppigste tilhørsforhold, repræsenteret i svarene d. 13. og 14. juli*. Hver respondent har i gennemsnit afgivet 1,07 svar.

14. Rejser aktørerne alene eller i gruppe?

Som ægtepar/par	31% af aktørerne
Familie m. børn <15 år	22% -
Med klub/nationshold	19% -
Med venner	15% -
Familie m. børn >15 år	12% -
Alene	6% -
Med andet familie	3% -

Det ses af pkt. 14, at den *mest almindelige rejsegruppeform er som ægtepar/par ved dette o-løbsstævne*.

Går man bag om tallene vil man kunne se, at eliteløberne typisk rejser alene og/eller som del af nationsholdet. De medbringer ikke familie og venner.

1,08 svar er afgivet pr. respondent i gennemsnit, dvs. at en respondent f.eks. godt kan have rejst med sin ægtefælle men samtidig have "andet familie" f.eks. en søster med også.

15. Hvad forbinder aktørerne Roskilde med?

Historie	60%
Kultur	37%

Naturskønt	17%
Roskilde Festivalen	16%
Byer og købstæder	11%
Attraktioner	5%
Børnevenligt	1%

Der er tale om nogen dobbeltdækning, i gennemsnit 1,52 svar pr. respondent. Det fremgår, at *"historie" klart er den værdi, flest O-løbsaktører forbinder værtsregionen med.*

Det skal tilføjes, at "Roskilde-festivalen" ikke var en fortrykt svarmulighed på spørgeskemaet. Der er således tale om 16% ægte uhjulpet erindring.

16. Value for money?

Ja	89%
Nej	11%

Knap 9 ud af 10 oplever at have fået value for money, altså at stævneopholdet levede op til forventningerne (pris ift. kvalitet).

17. Hvornår er svarene indhentet – kvoter?

Tirsdag d. 13. juli i Grønholt Hegn/Hillerød	19
Onsdag d. 14. juli i Roskilde	<u>81</u>
I alt i stikprøven	<u>100 svar</u>

RESUMÉ:

Stikprøven

Stikprøven ved spørgeskemaundersøgelsen andrager 100 personlige interviews, udtaget i hhv. Grønholt Hegn/Hillerød og i Roskilde tirsdag d. 13. og onsdag d. 14. juli fordelt på 13 nationer. Dvs. at ca. halvdelen af alle deltagende nationer er repræsenteret i stikprøven.

Turismeomsætning

EM orienteringsløb 2004 genererede en turismeomsætning på 8,2 mio. kr., heraf 82% udenlandsk = 6,7 mio. kr.

Tabel 6 - Oversigt over samfundsøkonomiske effekter af EM orienteringsløb 2004 i Roskilde Amt *ex Roskilde-borgere*

Samfundsøkonomiske nøgletal (afrundet)	Kr. til staten	Kr. i Roskilde Amt	Kr. øvrige Sjælland incl. København
Turismeomsætning		5 mio. kr. Heraf 73% udenlandsk	3,2 mio. kr. Heraf 97% udenlandsk

som via multiplikatoreffekten medfører følgende afledte effekter:

DKK mio. kr. (afrundet)	I alt	Kr. til staten	Roskilde Amt	Øvr. Sjælland incl. København / øvr. DK
Værditilvækst	3,3 mio.kr.		1,5 mio. kr.	1,3 mio. kr. / 0,5 mio. kr.
Indkomstskat, moms og afgifter til staten*	1,8 mio.kr.	1,8 mio. kr.		
Skatteprovenue amter+kommuner**	0,4 mio.kr.		0,2 mio. kr.	0,2 mio. kr.
Årsværk***	9		4,6	3,4 / 1,0

* incl. selskabsskatter 0,1 mio. kr.

** Skatte- og afgiftsprovenu er fordelt geografisk efter optjeningssted/bopælsamt. Det betyder ikke, at provenuet nødvendigvis tilfalder den pågældende region; f.eks. tilfalder moms- og afgiftsprovenuet som bekendt staten

***I eksemplet EM orienteringsløb kan realismen i niveauet for, hvor mange reelle arbejdspladser EM'et skaber, diskuteres, og hvor mange ledige, der derved kommer i arbejde.

Umiddelbart må det nok erkendes, at de beregnede beskæftigelsestal er overvurderede, ved det at EM orienteringsløb og andre stævner i Danmark for størstedelen er båret oppe af frivillig arbejdskraft. Det skal bemærkes, at den afledte arbejdskraft, er omregnet til fuldtidsårsværk. Ved større internationale idrætsarrangementer i Danmark vil der for størstedelen af den afledte arbejdskraft imidlertid være tale om en intensiv og koncentreret arbejdsindsats i en relativt begrænset periode (afhængig af EM'ets længde og planlægningshorisont).

Under alle omstændigheder skabes der dog arbejdspladser/øget arbejdsmængde hos hovedleverandører til EM orienteringsløb (f.eks. hotel- og restaurationsbranchen) og hos underleverandører (f.eks. råvarer til forplejning) samt i detailhandelen via det merforbrug, som de personer der kommer i arbejde (eller på overarbejde), formodes at have, udover hvad de ellers ville have haft.

Den direkte beskæftigelsesmæssige effekt som følge af den genererede turismeomsætning kan ikke aflæses her, men udgør størstedelen af de 9 årsværker. Øvrige effekter op til bruttoantal "årsværk" er de, der er afledt af det kredsløb, som er beskrevet ovenfor. Således får også øvrige Danmark glæde af EM'et ved at være underleverandør af varer og tjenester.

Summa summarum må det jfr. tabel 6 konstateres, at størstedelen af de afledte effekter af EM orienteringsløb 2004 hvad angår beskæftigelse og værditilvækst forbliver i Roskilde Amt.

Det skal tilføjes, at der tilfaldt København + øvrige sjællandske amter en ikke uvæsentlig udenlandsk turismeomsætning på godt 3 mio. kr. fra atleter/ledere og tilskuere/ledere

Værditilvækst

Den samlede BFI/værditilvækst fra EM orienteringsløb 2004 androg 3,3 mio. kr. = 40% af den samlede turismeomsætning.

Beskæftigelse

Der tilfaldt Roskilde Amt 4,6 årsværk som følge af EM orienteringsløb 2004.

Herudover tilfaldt der øvrige Sjælland + København 3,4 årsværker samt øvrige Danmark 1 årsværk, dvs. alt i alt 4,4 årsværk.

Dvs. at pr. 1 mio.kr. turismeomsætning genereres en afledt beskæftigelse på 1,09 årsværk i Danmark som følge af EM'et (9 årsværk : 8,2 mio. kr.).

Skatteprovenu og reduktion i understøttelse

Den samlede effekt på de offentlige finanser udgjorde 2,2 mio. (=små 27% af turismeomsætningen); heraf gik de 1,8 mio. kr. til staten, dvs. knap 82% af effekten på de offentlige finanser).

Dertil kommer den evt. besparelse i arbejdsløshedsunderstøttelse/kontanthjælp, som den afledte beskæftigelse medfører for stat, amter og kommuner, jfr. modelbeskrivelsen side 11-12.

Overnatninger

EM orienteringsløb 2004 genererede 10.905 overnatninger i Roskilde Amt fra ak-tørgrupperne "tilskuere/ledere" og "atleter/ledere" ifm. EM'et og øvrige Sjælland 2.145, dvs. alt i alt 13.050 overnatninger i Danmark som følge af stævnet.

Campingplads er den hyppigst anvendte overnatningsform ifm. EM'et, idet knap hver tredje af de overnattende EM-aktører benytter campingplads. Herefter kommer "lejet sommerhus" og "hotel/motel" med hver 13%.

18% af respondenterne i stikprøven havde *ingen* overnatninger uden for hjemmet ifm. EM orienteringsløb. Tallet er excl. lokale borgere.

Der er som ventet stor spredning imellem andelen af hhv. udenlandske og danske aktører excl. lokale borgere , der *ingen* overnatninger havde uden for eget hjem med hhv. små 5% og 44%. Omvendt kan man sige, at over halvdelen af alle udenbys aktører altså havde kommercielle overnatninger i tilknytning til EM-et.

Mere end 9 ud af 10 af EM-overnatningerne er kommercielle.

Overnatninger – geografisk fordeling

84% af overnatningerne ifm. EM-et er lagt i Roskilde amt.

Øvrige 16% overnatninger er nogenlunde ligeligt fordelt i hhv. Vestsjællands amt, Frederiksborg amt, Københavns amt og Københavns kommune.

De aktører, der overnatter i værtsregionen ifm. EM'et, tilbringer i gennemsnit 6,4 nætter i Roskilde amt.

De aktører, der overnatter uden for værtsregionen ifm. EM'et, tilbringer i gennemsnit 6,82 nætter uden for Roskilde amt.

Gennemsnittet for alle aktører under ét, dvs. også de der ikke overnatter uden for eget hjem, er hhv. 4,6 i Roskilde Amt og uden for værtsamtet 6,82 (idet Roskilde betragtes som base for stævnet, dvs. analysemæssigt henføres alle dags-turister hertil.).

Døgnforbrug

Aktører med overnatningsbase i Roskilde Amt

Den aktørgruppe, som har det højeste døgnforbrug, er udenlandske EM-deltagere og 5-dages deltagere under ét med kr. 562 kr. i gennemsnit. Det skal erindres, at døgnforbruget inkluderer deltagergebyr (=i gennemsnit 125 kr.).

Aktører med overnatningsbase uden for Roskilde Amt

Den aktørgruppe, som har det højeste døgnforbrug, er udenlandske EM-deltagere og 5-dages deltagere under ét med hele kr. 1.996 i gennemsnit. Det skal erindres, at døgnforbruget inkluderer deltagergebyr (=i gennemsnit 111 kr.), og at stikprøven her er relativt begrænset.

Aktører under ét

Det gennemsnitlige døgnforbrug pr. aktør ved EM'et er, uafhængig af rolle og overnatningsbase, kr. 550.

Forbrugssammensætning

Det er især forbrugskategoriene overnatning og forplejning, der nyder godt af EM orienteringsløb 2004, hvor samlet 57% af den totale turismeomsætning på 8,2 mio. kr. er lagt.

10% af respondenterne excl. lokale borgere havde ikke noget dagsforbrug (i kr.-/øre) af mad, drikke, shopping osv. i værtsregionen ifm. EM'et.

Til gengæld er 9% af den totale turismeomsætning lagt inden for turismeerhvervet i form af udflugter og sightseeing, hvilket er en højere andel end ved Idrætsfonden Danmarks tidligere effektanalysemålinger.

Det samme gælder mht. shoppingforbruget på i alt 9% af den totale turismeomsætning.

Tilskuere

De lokale Roskilde Amt-borgere udgjorde ifg. stikprøven kun 1% af alle aktører ved EM orienteringsløb 2004. *Disses forbrug er ikke indeholdt i den genererede turismeomsætning.*

Så godt som alle tilskuerne ved stævnet var ledsagere til deltagerne, typisk ægtefælle, barn, bror, søster eller bedsteforælder.

Var EM-stævnet tilskuer- eller deltagerdrevet?

Det ses, at EM orienteringsløb 2004 omsætningsmæssigt er drevet af deltagere/ledere, idet deres forbrug udgør hele 79% af turismeomsætningen. (Medens antalsmæssigt udgør de kun 55% af totalpopulationen excl. lokale; lokale, hvis forbrug som bekendt *ikke* er inkluderet i turismeomsætningen) .

Udflugtsfrekvens mv.

Ja	65%
Nej	26%
Måske	9%

Det ses af pkt. 2, at næsten 2 ud af 3 foretager udflugter ifm. EM'et, (og hvis "måske"-svarene inddrages, så 3 ud af 4). Der er en overvægt af udenlandske aktører blandt ja-sigerne, både i absolutte tal og i % af afgivne svar i den pågældende gruppe, idet 72% af alle udenlandske aktører svar ja til sightseeing ifm. EM-et.

Omvendt er EM-deltagerne (eliten) underrepræsenteret i ja-svarene, idet kun 25% af denne gruppes svar på udflugtsspørgsmålet tilfalder "ja", 35% måske og 40% nej.

Udflugter i Roskilde er den mest populære adspredelse med Vikingskibsmuseet og Domkirken som klare nr. 1 og 2 blandt udflugtsmålene.

Det ses imidlertid også, at udflugtsmålene i øvrigt er spredt rundt omkring på hele Sjælland og ikke mindst i København, som over halvdelen af de gæster, der foretager sightseeing, besøger.

Tilhørsforhold

Det ses, hele 90% af alle aktørerne ved EM'et er eller har været medlem af en o-klub.

Markedsførings/-informationskanaler

Ved EM orienteringsløb 2004 blev flest bekendt med stævnet via hhv. klub/forbund (44%) og via arrangementshjemmesiden www.eoc2004.dk (44%).

Evaluering af stævnefaciliteterne

Der var størst tilfredshed med kortene over ruterne samt med selve ruterne. Evalueringen lå et stykke over middel med hhv. 1,49 og 1,58 ift. middelscoren 2.

Ringest tilfredshed var der med skiltningen til (og/eller ved) konkurrencestederne (2,08).

Evaluering af selve EM'et

Helhedsindtrykket har den højeste score med 1,54 efterfulgt af de frivillige hjælperes indsats med 1,60.

Ville aktørerne være kommet til værtsregionen også uden et EM?

Knap 2 ud af 3 (svarende til ca. 1.720 gæster) ville med sikkerhed ikke være kommet til Roskilde, hvis ikke det havde været for EM-stævnet.

Eller med andre ord; kun godt hver 4. ville med sikkerhed være kommet alligevel.

Kunne aktørerne tænke sig at komme tilbage excl. lokale borgere?

Det fremgår, at knap hver 3. af respondenterne kunne tænke sig at vende tilbage til værtsregionen, og hvis måske-svarene inddrages så ca. halvdelen (48%). Denne ja-/måske-andel svarer til den andel, der svarer, at de kunne tænke sig at vende tilbage til øvrige Danmark som almindelig ferieturist.

Kobles svarene sammen med andelen af respondenter, der uden EM'et ikke ville være kommet til Roskilde (min. 64%), er der tale om, alt andet lige, at et vist turismepotentiale er vakt til live.

Hvad forbinder aktørerne Roskilde med?

"Historie" er klart den værdi, flest aktører ved EM'et forbinder værtsregionen med, nemlig hele 60% efterfulgt af "kultur" på 2. pladsen med 37%. Der blev afgivet i gennemsnit 1,52 svar pr. respondent.

Aktørernes demografi

Mænd udgør i stikprøven 56% af aktørerne ved EM'et, og 50% af aktørerne er mlm. 25-49 år.

Der er ved EM'et relativt flere >50 årige aktører end ved hovedparten af andre stævner, som Idrætsfonden Danmark har gennemført effektanalyser af, nemlig hele 36%.

Hvor mange stævnedage følger aktørerne?

73% følger/deltager i 5 stævnedage som det svar, der er flest af.

Indkvarteringsmønster

2,29 personer er i gennemsnit indkvarteret sammen ifm. EM'et. Det hyppigst forekommende svar er 3 personer.

Rejsegruppens størrelse

5-dages løbet for bredden tydeligt bærer præg af at være et familieorienteret løb med deltagelse af ofte hele eller halve familier (bedsteforældre/far/mor/børn), og denne gruppe af aktører var der jfr. bilag 2 flest af ved stævnet.

Den hyppigst forekommende rejsegruppe er som følge af ovennævnte "ægtepar-/par" med 31% af aktørerne efterfulgt af "familie med børn <15 år" med 22%.

EM-deltagerne (eliten) derimod rejste typisk alene til stævnet eller som led i en nationsgruppe.

Hvornår er svarene i stikprøven indhentet?

Knap 20% af svarene er indhentet tirsdag d. 13. juli i Grønholt Hegn/Hillerød og godt 80% i Roskilde Centrum onsdag d. 14. juli.

Stævnebudgettet

Ilg. arrangørerne var budgettet på godt 1,5 mio. kr.

Offentlige investeringer i EM orienteringsløb 2004

Arrangørerne har fra hhv. Roskilde Amt og Roskilde kommune enten direkte eller indirekte (f.eks. via DIFs Roskilde amtsudvalg) modtaget tilskud på hhv. kr. 40.000 og kr. 189.000 (netto), dvs. i alt kr. 229.000.

Idrætsfonden Danmark har bevilget en underskudsgaranti på kr. 150.000, der imidlertid ikke forventes udløst.

Spørgsmål til analysen kan rettes til:

Birgitte Schultz – Tlf. 43 26 21 02 – Mail: birgitte.schultz@dif.dk

IDRÆTSFONDEN DANMARK

30. september 2004

BILAG 1.**SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE
EM orienteringsløb – 10.-17. juli 2004 i Roskilde Amt**

Skemanr. _____ Interviewer: _____ (init.) Dato: _____ Roskilde el. Øvrige Sjæll. **VIGTIGT**
(hver interviewer nummererer fortløbende)

Goddag, mit navn er ..... Jeg er udsendt på vegne af Idrætsfonden Danmark, hvis opgave det er at tiltrække flere store internationale idrætsbegivenheder til Danmark. Vi gennemfører - med arrangørernes accept - en undersøgelse af EM'ets/5-dagesløbets økonomiske og beskæftigelsesmæssige betydning for landet og for værtsregionen. Må jeg i den forbindelse ulejlige dig med nogle spørgsmål, som tager max. 10 min. at besvare?

Sp. 0. Er du her i regionen pga. EM'et/5-dagesløbet? (hvis nej, stoppes interviewet, medmindre respondenteren er bosiddende i lokalområdet (2), så fortsætter du)

1. Ja
2. Nej, bor her
3. Nej, kom tilfældigt forbi

Hvor mange og hvilke EM-stævnedage agter du at følge : Antal : _____ Dato(er): _____ hvis respondenteren har svaret "nej, bor her" på sp. 0 og ikke agter at følge andre stævnedage, spring da helt frem til sp. 11)

Sp.1. Hvad er din rolle her ved EM'et/5-dagesløbet ?

1. Deltager i EM'et (eliten)
2. Deltager i 5-dagesløbet (bredden)
3. Ledsager til deltager i stævnet
4. Anden type tilskuer end pkt. 1.
5. Leder (massør, holdleder osv.)
6. Medierepræsentant
7. Andet

Sp.2. I hvilket land har du fast bopæl ?

1. Danmark Hvis ja, postnummer/by (VIGTIGT): _____
2. Norge
3. Sverige
4. Schweiz
5. Belgien
6. Frankrig
7. Storbritanien
8. Tyskland
9. Estland
10. Irland

11. Finland
12. Andet Hvis ja, hvilket?:

Sp.3. Hvilken overnatningsform benytter du evt. under dit EM/5-dages-ophold ? Stilles IKKE respondenter bosiddende i Roskilde Amt

0. Overnatter hjemme (=dagsturist)
1. Slagteriskolen i Roskilde
2. Hotel Scandic Roskilde
3. Andet hotel Hvilket: _____
4. Osted Efterskole
5. Skt. Jørgens Skole
6. Campingplads
7. Vandrerhjem
8. Venner og familie
9. Andet Hvad: _____

Sp. 4. I hvilken by overnatter du, hvis du ikke overnatter hjemme ? Stilles IKKE respondenter bosiddende i Roskilde Amt. (Hvis de udenlandske respondenter ikke ved de, bed dem om indkvarteringsstedets navn og hvor mange km væk det cirka ligger)

1. Roskilde (officiel værtsby)
2. København
3. Greve/Karlslunde
4. Anden by Hvilken: _____

Sp. 5. Hvor mange penge bruger du I ALT på din - og kun din - indkvartering i forbindelse med EM'et/5-dagesløbet? Stilles IKKE respondenter bosiddende i Roskilde Amt

1. DKK: _____
2. Anden valuta: _____ Beløb:
3. Ved ikke. Indkvartering er del af en pakkeløsning til i alt _____ Valuta: som dækker: _____
4. Ved ikke, da betales af andre end mig selv (f.eks. forbundet) : _____

Sp.6. Hvor mange var I indkvarteret på værelset, hvis du sov på hotel, i campinghytte e.lign.? Stilles IKKE respondenter bosiddende i Roskilde Amt

1. Én, dvs. dig
2. To incl. dig
3. Tre incl. dig
4. Fire incl. dig
5. Andet:

Sp.7. Hvor mange overnatninger har du i selve værtsregionen Roskilde Amt i.f.m. EM'et/5-dagesløbet? Stilles IKKE respondenter bosiddende i Roskilde Amt

0. Ingen
1. Tre
2. Fire
3. Fem
4. Seks
5. Syv
6. Otte
7. Ni

8. Ti
9. Andet Antal: _____
 Evt. i andre regioner antal overnatninger: _____ hvor: _____

Sp. 8. **Hvor mange penge har du brugt i dag på dig selv, vil du tro, når dagen er omme, uden for din egen hjemby?** Du skal ikke medregne de penge, du evt. har brugt på transport fra dit hjemland til DK samt evt. indkvartering. Stilles ikke respondenter bosiddende i den region, interviewet finder sted i

I alt I DAG, valuta og beløb: _____ heraf hvor stor en del i Roskilde: _____ (vigtigt!!!)

1.	Fødevarer købt i butikker	Beløb:
2.	Drikkevarer købt i butikker	Beløb:
3.	Tobak	Beløb:
4.	Restaurant/café/burgerbar incl. på stævneplads	Beløb:
5.	Entré el. <i>deltagergebyr</i> til dette idrætsstævne	Beløb:
6.	Entré udflugter/forlystelser (golfbane, museum mv)	Beløb:
7.	Benzin	Beløb:
8.	Billetter til transportmidler (<i>bro, bus, tog, taxa etc.</i>)	Beløb:
9.	Sko, tøj etc.	Beløb:
10.	Radio, foto, sportsudstyr	Beløb:
11.	Ure, smykker, kufferter etc.	Beløb:
12.	Øvrige varer/serviceydelser, (frisør, merchandise mv)	Beløb:

Sp. 9. **Har du foretaget el. vil du foretage udflugter (herunder aktiviteter som golf o.lign.) under dit EM-/5-dages-ophold ?** . Stilles ikke respondenter bosiddende i den region, interviewet finder sted i. Svaret må gerne dække hele DK.

1.	Ja	☐	Hvor mange penge forventer du at bruge på dette? _____
2.	Nej	☐	
3.	Måske	☐	Hvor mange penge forventer du at bruge på dette? _____

Sp. 10. **HVIS JA, hvilke og hvor ?**

1.	Roskilde Domkirke	☐
2.	Vikingskibsmuseet	☐
3.	Lejre Forsøgscenter	☐
4.	Ledreborg Slot	☐
5.	Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm	☐
6.	Frederiksborg Slot	☐
7.	Amalienborg Slot	☐
8.	Tivoli	☐
9.	Strøgtur i København	☐
10.	Dyrehavsbakken/Dyrehaven	☐
11.	Navn på evt. andet udflugtsmål/aktivitet: _____	By: _____
12.	Navn på evt. andet udflugtsmål/aktivitet: _____	By: _____

Sp. 11 **Hvordan blev du bekendt med EM'et/5-dagesløbet her ?** Stilles kun tilskuere og 5-dages løbere.

1. Via www.eoc2004.dk

2.	Via sportsmagasiner / medlemsblad o.lign.	☐	Hvilket:
3.	Anden website på Internet	☐	Hvilken:
4.	Via EOC/5-dages pjece omdelt ved andre stævner	☐	
5.	Via klub/forbund	☐	
6.	Via familie, venner og bekendte	☐	
7.	Via annoncering i dagspressen (aviser, TV, radio)	☐	Hvilken:
8.	Via plakater/opslag/bannere i bybilledet	☐	
9.	Via turistbureau	☐	Hvor: _____
10.	Andet: _____	☐	

Sp. 12 **Ville du være kommet til Roskilde, tror du, hvis det ikke var pga. EM'et/5-dagesløbet?** *Stilles ikke respondenter bosiddende i Roskilde Amt og er uaktuelt for de respondenter, der ikke kommer til konkurrencerne i Roskilde eller overnatter dér*

Ja, men ikke i dag	☐		
Nej	☐	Måske	☐

Sp. 13. **Kunne du tænke dig at komme tilbage ved en senere lejlighed som almindelig turist, evt. sammen med familie eller venner ?** *Stilles ikke respondenter bosiddende i Roskilde Amt*

Ja, til Roskilde	☐	Måske Roskilde	☐
Ja, til øvrige Danmark	☐	Nej	☐

Årsag (VIGTIGT) : _____

Sp. 14. **Hvad er dit tilhørsforhold til orienteringsløbssporten ?** *(Gerne mere end ét kryds). Spørgsmålet stilles kun tilskuere og 5-dages løbere*

Er selv medlem af o-klub eller har været	☐
Almen interesse	☐
Er familie/ven til én eller flere af deltagerne i stævnet	☐
Andre årsager: _____	

Sp. 15. **Hvad er dit (foreløbige) indtryk af stævnefaciliteterne hvad angår:**

Stævnepladserne set under ét:

Mægtig godt ☐	Godt ☐	Mindre godt ☐

Årsag: _____ *(stikord)*

Tilfredshed med banerne: *Stilles kun løbere.*

Mægtig godt ☐	Godt ☐	Mindre godt ☐

Årsag: _____ *(stikord)*

Tilfredshed med kortkvaliteten: *Stilles kun løbere.*

Mægtig godt ☐	Godt ☐	Mindre godt ☐

Årsag: _____ *(stikord)*

Hvordan oplever du service omkring bispisning (kvalitet, service, ventetid)

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Stævnepladsernes tilgængelighed med bil eller off. transportmidler, herunder skiltning og p-forhold ?

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Arrangørernes shuttle bus service:

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Tilskuerforhold (udsyn, tilgængelighed, speaker, stævneinfo/bulletiner mv.): Stilles kun tilskuere

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Sp. 16.

Hvad er dit (foreløbige) indtryk af selve EM-arrangementet for så vidt angår (nogle af spørgsmålene kan kun besvares, hvis respondenter har overværet løb i eller har overnattet i Roskilde) :

Informationsniveauet fra arrangørerne, før og under EM'et/5-dagesløbet (bulletiner mv.)?

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

De frivillige hjælpere på stedet (f.eks. på stævnepladserne rundt omkring):

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Indkvartering (hvis uden for eget hjem):

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Lokal opbakning og stemning i værtsregionen Roskilde:

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Selve værtsregionen, herunder Roskilde som egnet værtsby:

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Hvis du kommer fra udlandet, så Roskildes tilgængelighed

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Helhedsindtryk:

Mægtig godt Godt Mindre godt

Årsag: _____ (stikord)

Sp. 17 Rejser du alene eller i gruppe, og i så fald gruppens størrelse? Med gruppe menes ikke, hvis du rejser med f.eks. andre idrætsudøvere, der repræsenterer dit forbund/din klub/dit land.

1.	Rejser alene	☐
2.	Ægtepar/par	☐
3.	Familie med børn under 15 år	☐
4.	Familie med voksne børn	☐
5.	Andet familie	☐
6.	Ven/venner	☐
7.	Andet	☐ Hvad?:

Sp. 18 **Hvad forbinder du værtsregionen Roskilde med?** Gerne mere end ét svar pr. respondent.

Historie	☐
Kultur	☐
Byer & købstæder	☐
Børnevenligt	☐
Attraktioner	☐
Naturskønne omgivelser	☐
Andet	☐ Hvad: _____

Sp. 19 **Levede EM-/5-dages stævnet op til dine forventninger, med andre ord; fik du value-for-money?**

1. Ja	☐
2. Nej	☐

Årsag: _____ (stikord)

T A K for hjælpen - SLUT interview Husk at udfylde omstående:

Respondentens køn: **Mand**
 Kvinde

Respondentens alder: _____ (og hvis umuligt at få oplyst, så udfyld nedenstående)

☐	Anslået 0-24 år
☐	Anslået 25-49 år
☐	Anslået 50-? år

Bilag 2 – Stikprøve vs. totalpopulation

STIKPRØVEN:

35 danske svar (35%) + 1 lokal

65 udenl. svar (65%)

100 respondenter (svar) fordelt på 13 nationer ud af i alt 28 deltagende, indhentet af et af Idrætsfonden Danmark udpeget interviewkorps d. 13. og 14. juli i hhv. Grønholt Hegn/Hillerød og i Roskilde Centrum. Dvs. at ca. halvdelen af alle deltagende nationer er repræsenteret i stikprøven.

Af de 100 svar er kun en enkelt lokal = 1% og indgår ikke i forbrugs-/omsætningsmæssige målinger jfr. forklaring under "afgrænsning og diskussion" s. 5.

Stikprøvesvarene er fordelt på flg. aktørgrupper:

17 tilskuere/ledsagere, heraf 10 danske (hvoraf kun 1 lokal)

83 atleter/ledere, heraf 26 danske (heraf ingen lokale)

Dvs. i alt 100, heraf 65 udenlandske aktører (=65%).

Blandt de udenlandske svar i stikprøven var halvdelen fra Norge og Sverige, som også var blandt de nationer med absolut flest tilmeldte i totalpopulationen

Stikprøve-atlet-svarene fordelt på elite vs. bredde (dvs. EM vs. 5-dages):

8 EM-deltagere/ledere vs. 75 fem-dages deltagere

TOTALPOPULATIONEN var:

395 EM-deltagere/ledere (376 heraf udenlandske), 1090 5-dages deltagere (heraf 693 udenlandske) anslået 1200 tilskuere = forskellige hoveder (700 udenlandske)

Dvs. i alt 2685, heraf 1769 udenlandske aktører (=små 66%). Så godt som alle 1200 tilskuere var ledsagere til deltagere i stævnet

Detaljeringsgraden på nedenstående målinger er bestemt ud fra et væsentligheds-kriterie og ud fra stikprøvernes størrelse (herunder andel af danske vs. udenlandske svar). Som følge heraf koncentrerer målingerne sig om aktørgrupperne tilskuere/ledsagere og atleter/ledere.

Bilag 3 – LINE-modellen

Se separat bag dette ark.